

RAGÁNY ÜGYVÉDI IRODA
DR. RAGÁNY ZOLTÁN

Gyulai Törvényszék	
Főosztály	
Elektronikus ügyintézés	
Érkezett:	2024 JAN 5
Példány:	1
Az ügy: 13.B.198/2019/254	

Alkotmánybíróság

Budapest

1015 Donáti utca 34-45.

Gyulai Törvényszék, mint első fokon eljáró bíróság útján.

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG		
Ügyszám: IV/ 0 0 1 9 4 - 0 / 2024		
Érkezett: 2024 JAN 23.		
Erkezés módja		
☐ POSTÁN	☒ @	EGYÉB:
Példány: 1	Melléklet: 14	Kezelőiroda: lu

Tárgy: Alkotmányjogi panasz a Gyulai Törvényszék 13.B.198/2019/254. szám alatti elsőfokú ítélete, és a Szegedi Ítéltábla Bf.II.234/2022/51. számú ítélete ellen, II.r. [redacted] vádlottat érintő rendelkezése tekintetében.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott, Dr. Ragány Zoltán ügyvéd [redacted]

[redacted] II. rendű vádlott meghatalmazott védője, Gyulai Törvényszék előtt 13.B.198/2019. szám alatt, valamint a Szegedi Ítéltábla előtt Bf.II.234/2022. szám alatt folyamatban volt eljárásokra tekintettel, a 2022. szeptember 22. napján a Szegedi Ítéltáblán /51. sorszám alatt kelt ítélet ellen az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 27. § alapján az alábbi

alkotmányjogi panaszt

terjesztem elő:

Kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a Szegedi Ítéltábla Bf.II.234/2022/51. számú ítéletének alaptörvény-ellenességét a Gyulai Törvényszék 13.B.198/2019/254. számú ítéletére is kiterjedően megállapítani, és azokat az Abtv. 43.§ (1) bekezdésének megfelelően szíveskedjen megsemmisíteni.

RAGÁNY ÜGYVÉDI IRODA
DR. RAGÁNY ZOLTÁN

Kérelmem indokolásaként az alábbiakat adom elő:

1) Az indítvány benyújtásának törvényi és formai követelményei

a) A pertörténet és a tényállás rövid ismertetése

- [1] A Békés Megyei Főügyészség 2019. július 26. napján emelt vádat [REDACTED] és társai ellen, amelyben [REDACTED] mint II.r. terhelt
1. a Btk. 396. § (1) bekezdés a) pontjába ütköző, és az (5) bekezdés a) pontja szerint minősülő, a Btk. 459. § (1) bekezdés 1. pontjára figyelemmel a **bűnszervezetben elkövetett különösen jelentős vagyoni hátrányt okozó költségvetési csalás bűntettével,**
 2. a Btk. 345. §-ába ütköző és aszerint büntetendő, a 6. § (2) bekezdése értelmében **folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségével,**
 3. a Btk. 403. § (1) bekezdés a) és b) pontjába ütköző és aszerint büntetendő, a **számvitel rendje megsértésének bűntettével,**
 4. a Btk. 404. § (1) bekezdés b) és c) pontjába ütköző és aszerint büntetendő a **hitelezők kielégítésének megghiúsításával elkövetett csődbűntettel** vádolta.
- [2] A Gyulai Törvényszék – mint elsőfokú bíróság – a 13.B.198/2019/254. számú, 2021. szeptember 28. napján kelt ítéletével a II.r. [REDACTED] vádlott bűnösségét megállapította
- bűnszervezetben elkövetett költségvetési csalás bűntettében [Btk.396. § (1) bekezdés a) pontja, (5) bekezdés a) pontjának 3. fordulata],
 - folytatólagosan elkövetett hamis magánokirat felhasználásának vétségében [Btk.345. §],
 - számvitel rendje megsértésének bűntettével [Btk. 403.§ (1) bekezdés a.) és b.) pontja], valamint
 - a hitelezők kielégítésének megghiúsításával elkövetett csődbűncselekmény bűntettében [Btk. 404.§ (1) bekezdés b) és c) pontja].
- [3] A bíróság ezért [REDACTED] II.r. vádlottat – halmazati büntetésül – 6 (hat) év fegyházban végrehajtandó szabadságvesztés büntetésre, 5 (öt) év közügyektől eltiltásra, 300 (háromszáz) napi tétel pénzbüntetésre és a gazdasági társaság vezető tisztségviselő foglalkozástól 5 (öt) év eltiltásra ítélte.
- [4] A bíróság a pénzbüntetés 1 (egy) napi tételének összegét 5.000,- (ötezer) forintban állapította meg.

RAGÁNY ÜGYVÉDI IRODA
DR. RAGÁNY ZOLTÁN

[5] Az elsőfokú bíróság ítélete ellen fellebbezést jelentettek be:

- A Békés Megyei Főügyészség B.B. 865/2014/192. számon (13.B.198/2019. hiv. szám alatt) valamennyi vádlott terhére, a kiszabott büntetések súlyosítására, illetőleg mellékbüntetés kiszabása érdekében,
- [REDACTED] II. r. vádlott és védője (*panaszos*) elsődlegesen az ítélet hatályon kívül helyezése és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítása, másodlagosan a II. r. vádlott bűncselekmény hiánya okából történő felmentése, harmadlagosan a kiszabott büntetés enyhítése érdekében.

[6] A védelem indokolásának fundamentumát képezte, hogy az ítélet hatályon kívül helyezése, és új eljárás lefolytatása azért vált szükségessé, mert a Be. 592.§ (1) bekezdés b) pontjára hivatkozva a tényállás teljes egészében felderítetlen, tekintettel arra, hogy az elsőfokú bírósági eljárásban a védelem több alkalommal kísérelte meg a nyomozás során eljáró szakértő bíróság előtti meghallgatását, amely indítványokat a törvényszék lényegében valódi indokolás nélkül elutasított, amellyel nem adta meg a lehetőséget arra, hogy a védelem a szakértői véleménnyel kapcsolatos kérdéseit a szakértőnek feltehesse. A védelmi álláspont szerint ez már önmagában olyan relatív eljárási szabálysértés, amely miatt az elsőfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezése lett volna indokolt, mert a vádlottak védekezéshez való jogának súlyos korlátozását eredményező eljárási szabálysértést követett el az elsőfokú bíróság. **A Be. 530. § (2) bekezdés b) pontjában foglalt kógens szabály ellenére sem biztosította a vádlottaknak és védőiknek, hogy a szakértőnek kérdést tessenek fel.** A védelem észrevételezte azt is, hogy a nyomozás során eljáró szakértő szakértői igazolványát az Igazságügyi Minisztérium visszavonta, így nem járhatott volna el szakértőként, amelynek végsősoron az elsőfokú ítélet teljes megalapozatlanságát kellett volna eredményeznie. Mindezekre figyelemmel a fellebbezési nyilvános ülésen új igazságügyi szakértő kirendelésére is indítványt tett.

[7] A védelmi álláspont szerint az elsőfokú ítélet [217] bekezdésére tekintettel a szakértő a szakértői nyilvántartásból 2017. évben történt törlését követően az elsőfokú bíróság részére már az elsőfokú iratok 100. sorszáma alatt található írásbeli nyilatkozatát sem tehette volna meg, ezzel az elsőfokú bíróság gyakorlatilag a perjogi értelemben szakértői nyilatkozatnak nem tekinthető nyilatkozatára történő utalással indokolta meg a védelmi indítvány elutasítását. Ezért fogalmaz úgy az [5] pont, hogy a bíróság lényében valódi indokolás nélkül utasított el a védelmi indítványt. Álláspontom szerint azt a helyzetet, miszerint a szakértőt már nem lehetett a tárgyalásra megidézni, új szakértő kirendelésével kellett volna orvosolni.

[8] A Szegedi Ítéletábrla, mint másodfokon eljáró bíróság. a **Bf.II.234/2022/51. szám** alatti, **2022. szeptember 22. napján** meghozott és kihirdetett ítéletében a Gyulai Törvényszék 2021. szeptember 28. napján kihirdetett 13.B.198/2019/254. számú ítéletét **megváltoztatta**, és a 2021. december 9. napjától fogvatartásban lévő [REDACTED] or II. rendű vádlott cselekményeit

RAGÁNY ÜGYVÉDI IRODA
DR. RAGÁNY ZOLTÁN

- költségvetési csalás büntettének [1978. évi IV. törvény 310. § (1) bekezdés a) pont 1. fordulat, (5) bekezdés a) pont],
- folytatólagosan elkövetett magánokirat – hamisítás vétségének [1978. évi IV. törvény 276.§],
- számvitel rendje megsértése büntettének [1978. évi IV. törvény 289. § (1) bekezdés b) pont 1. fordulat], valamint
- csődbűncselekmény büntettének [1978. évi 290. § (1) bekezdés b) pont 1. fordulat és c) pont 1. fordulat] *minősítette.*

II. rendű vádlott büntetését, mint bünszervezetben elkövetővel szemben tekintette kiszabottnak, és a szabadságvesztést 5 (öt) év fegyházbüntetésre enyhítette. A pénzbüntetés meg nem fizetése esetén fegyházban végrehajtandó szabadságvesztés átváltoztatását állapított meg.

- [9] Az Ítéletábra a teljeskörű felülbírálat során megállapította, hogy a nyomozás szempontjából az indifferens, hogy [REDACTED] igazságügyi adó- járulék- és könyvszakértő esetlegesen már 2012.év óta nem rendelkezett eljárési jogosultsággal.

Ugyanakkor kétségtelennek találta, hogy az Igazságügyi Minisztérium nyilvántartásának adatai szerint az igazságügyi szakértő 000621 sorszámú szakértői igazolványa 2012. évben hatálytalanításra került, amelynek oka nem ismert.

- [10] Az Ítéletábra továbbá megállapította, hogy az igazságügyi szakértőkről szóló 2016. évi XXIX. törvény (továbbiakban: Szaktv.) 5. § (4) bekezdése szerint *az igazságügyi szakértő, igazságügyi szakértői tevékenység folytatására a névjegyzékbe történő felvétellel és az igazságügyi szakértői eskü letételével válik jogosulttá.* Ebből következően a szakértői igazolvány megléte vagy nemléte nem feltétele a szakértői vélemény elkészítésének, a törvény kizárólag a névjegyzékben történő szereplést és az eskü letételét jelöli meg feltételként. Az Igazságügyi Minisztérium tájékoztatása szerint pedig megállapítható volt, hogy [REDACTED] igazságügyi szakértő a szakértői névjegyzékben 2017. december 21. napjáig szerepelt, így a nyomozás során 2017. április 11. napján és 2017. december 4. napján jogosult volt a szakértői kompetenciájába tartozó szakértői vélemény előterjesztésére.

- [11] Kétségtelennek találta továbbá, hogy az elsőfokú bíróság a szakértőt a tárgyalásra **nem idézte meg**, éppen azért, mert a bírósági tárgyalás megtartásának idején már nem volt szakértő. Álláspontja szerint ugyanakkor **a Be. nem ír elő a bíróság részére olyan kötelezettséget, hogy ilyen esetben kötelező egy másik szakértőt kirendelnie, ugyanis az újabb szakértő kirendelése az elsőfokú bíróság diszkrecionális joga arra az esetre,** amennyiben a szakvéleményt aggályosnak találja. Erre figyelemmel az újabb szakértő kirendelésének elmaradása eljárási szabálysértésként nem értékelhető. (Másodfokú ítélet [69] pontja)

RAGÁNY ÜGYVÉDI IRODA
DR. RAGÁNY ZOLTÁN

- [12] A Szegedi Ítéltábla Bf.II.234/2022/51. számú ítélete és a Gyulai Törvényszék 13.B.198/2019/254. számú ítéletének meg nem változtatott részei a kihirdetéssel, azaz **2022. szeptember 22. napján jogerőre emelkedtek.**

b) A jogorvoslati lehetőségek kimerítése

- [13] A Szegedi Ítéltábla Bf.II.234/2022/51. szám alatti ítéletével szemben további fellebbezésnek helye nincs, figyelemmel arra, hogy a Be. 615. § (1) és (2) bekezdésében meghatározott törvényi feltételek nem állnak fenn. Így a Szegedi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság ítélete 2022. szeptember 22. napján jogerőre emelkedett.
- [14] A jogerős ítélettel szemben az **indítványozó** felülvizsgálati eljárást, továbbá más rendkívüli jogorvoslati eljárást nem kezdeményezett. A Gyulai Törvényszék 2023. december 19. napján kelt – részünkre 2024. január 3. napján kézbesített – 13.B.198/2019/451/II. számú tájékoztatása szerint az ügy más elítéltei vonatkozásában indult felülvizsgálati eljárások befejeződtek.

c) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának határideje

- [15] A Szegedi Ítéltábla 2022. szeptember 22. napján kelt Bf.II.234/2022/51. számú, ítélete a kihirdetés napján emelkedett jogerőre. Az indítvány benyújtására az Abtv. 30.§ (1) bekezdésében foglalt azon követelménynek megfelelően 2022. október 18. napján – hatvan napon belül – terjesztettük elő az alkotmányjogi panaszt, amelyet az Alkotmánybíróság más vádlottak vonatkozásában folyamatban lévő felülvizsgálati eljárás okán visszautasított.
- [16] Az alkotmányjogi panaszt 2023. május 12. napján ismételten előterjesztettük, azonban a Gyulai Törvényszék 13.B.198/2019/438/I. számú iratával tájékoztatott, hogy a felülvizsgálati eljárás III. és VII. r. vádlottak vonatkozásában még folyamatban volt, így az ismételten benyújtott alkotmányjogi panasz továbbítását nem kértük az elsőfokú bíróságtól.
- [17] A Gyulai Törvényszék 2023. december 19. napján kelt – részünkre 2024. január 3. napján kézbesített – 13.B.198/2019/451/II. számú tájékoztatása szerint az ügyben folyamatban volt valamennyi felülvizsgálati eljárás befejeződött.

d) Az indítványozó érintettségének bemutatása

- [18] Az Abtv. 27. §-a rendelkezése alapján az Alkotmánybíróság eljárásának alapjául szolgáló ügyben az indítványozó az eljárásban fél (II. r. terhelt) volt, reá a bíróság döntése rendelkezést tartalmaz, így az ügyben való érintettség kétséget kizáróan megállapítható.

e) Annak bemutatása, hogy az állított alapjogsérelem a bírói döntést érdemben befolyásolta, vagy a felmerült kérdés alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés

RAGÁNY ÜGYVÉDI IRODA
DR. RAGÁNY ZOLTÁN

- [19] Az emberi jogok és az alapvető szabadságok védelméről szóló, Rómában, 1950. november 4. napján kelt Egyezmény és az ahhoz tartozó nyolc kiegészítő jegyzőkönyv kihirdetéséről szóló 1993. évi XXXI. törvény 6. cikk 3/d pontja alapvető jogot biztosít. *„Minden bűncselekménnyel gyanúsított személynek joga van – legalább – arra, hogy kérdéseket intézzon vagy intéztessen a vád tanúihoz és kiegészítő tanúk megidézését és kihallgatását ugyanolyan feltételek mellett, mint ahogy a vád tanúit megidézik, illetve kihallgatják”*. Ez természetesen a szakértőhöz intézendő kérdésekre is igaz. (Tánczos kontra Magyarország 30332/02)
- [20] A védelmi álláspont szerint rendkívüli sérelem érte a terhelteket azzal, hogy míg a nyomozati szakban kirendelt igazságügyi szakértőhöz a vádhatóságnak lehetősége volt kérdéseket intézni, addig a terhelteknek és védőiknek a bírósági szakban már nem, tekintettel a bizonyítási indítvány sorozatos elutasítására.
- [21] A pertörténetben rögzítettek szerint a másodfokú bíróság nem osztotta a védelem felvetéseit abban, miszerint a nyomozás során eljáró igazságügyi adó- járulé- és könyvszakértő már 2012. év óta nem rendelkezett eljárési jogosultsággal, és így szakértői véleményt sem adhatott volna. Indokolásának alapjául – a már korábban említett – Szaktv. 5. § (4) bekezdése szolgált.
- [22] Álláspontom szerint a bíróság jogértelmezése és jogalkalmazása rendkívül aggályos, hiszen az Ítélet táblája *„Az igazságügyi szakértővé válás feltételei”* alatt szabályozott rendelkezésre hivatkozott. Kétségtelen, hogy a nyilvántartásba vételi eljárás során kerül kiállításra a szakértői igazolvány, ugyanakkor az igazságügyi **szakértő minőségét** éppen ez az igazolvány fogja igazolni (Szaktv. 9. § (5) bekezdés: *„A névjegyzéket vezető hatóság az igazságügyi szakértőt e minőségének igazolására igazságügyi szakértői igazolvánnyal látja el”*). Továbbá természetesen a nyilvántartást vezető szervvel szembeni követelmény, hogy a rá irányadó ügyintézési időn belül döntsön, ennek hiányában az igazságügyi szakértőt nem illeti meg a tevékenység megkezdésének és folytatásának joga (Szaktv. 9.§ (6) bekezdés; *„ha a névjegyzéket vezető hatóság a rá irányadó ügyintézési határidőn belül nem döntött, a kérelmezőt nem illeti meg az igazságügyi szakértői tevékenység megkezdésének, illetve folytatásának joga”*). Az Ítélet táblája indokolásában nem tért ki arra, hogy a szakértő a nyilvántartási rendszerben milyen minőségében szerepel; holott az külön jelöli a szakértő **„aktív”, vagy „felfüggesztett”** státuszát is. Továbbá nem tért ki arra sem, hogy milyen okra vezethető vissza a szakértő igazolványának hatálytalanítása. Kulcsfontosságú, a bizonyítást befolyásoló tényező az igazságügyi szakértő által készített szakvélemény felhasználhatóága, hiszen annak alaki hibája esetén súlyos eljárási hiba realizálódik, amelyre a bíróság nem alapíthatta volna ítéletét.

RAGÁNY ÜGYVÉDI IRODA
DR. RAGÁNY ZOLTÁN

- [23] Ezzel összefüggésben az Ítéltábla indokolásának [70] pontjában megállapította, hogy *nem tekinthető eljárási szabálysértésének az sem, hogy az elsőfokú bíróság valamennyi védői bizonyítási indítványt elutasított, megsértve ezzel a Be. 530.§ (2) bekezdés b) pontját.*

2) Az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása

a) Az Alaptörvény megsértett rendelkezéseinek pontos megjelölése

- [24] Alaptörvény XXVIII. cikk

(1) *Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság **tisztességes** és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.*

(3) *A büntetőeljárás alá vont személynek az eljárás minden szakaszában joga van a védelemhez.*

b) A megsemmisíteni kért bírói döntés alaptörvény-ellenességének indokolása

- [25] Az Alaptörvény, mint a jogrendszer bázisa, a jogszabályi hierarchia csúcsán helyezkedik el, minden más jogszabály az Alaptörvényből ered. Mindenki kötelességeként írja elő az Alaptörvény és a jogszabályok megtartását, amelynek értelmében nincs kivételezett személy, sem társadalmi csoport, vagy állami szerv, amely erkölcsi vagy politikai okra hivatkozva felülemelkedhetne a jogszabályokon.
- [26] A büntetőeljárásról szóló 2017. évi XC. törvény preambulumban is rögzíti a Büntető Törvénykönyv, illetve a nemzetközi jog által büntetendő bűncselekmények elkövetőinek a **tisztességes eljáráshoz való alapvető jog** érvényesülését, szem előtt tartva az igazság megállapításának ténye mellett a funkciómegosztáson és rendeltetésszerű joggyakorláson alapuló eljárás követelményét.
- [27] Garanciális jelentőségű tehát az, hogy az eljárásban résztvevő szervek az eljárásuk során alávéssék magukat a jogszabályoknak, és a **kógens** – tehát eltérést nem engedő – rendelkezések abszolút betartásával folytassák le a büntetőeljárást.
- [28] Álláspontom szerint az Ítéltábla (a Törvényszékre is kiterjedően) a tisztességes eljáráshoz való jog követelményét sértette meg akkor, amikor azt állapította meg, hogy az elsőfokú bíróságnak diszkrecionális joga lett volna az újabb szakértő kirendelése, hiszen az eljárásban korábban részt vett szakértő megidézésére nyilvánvalóan nem volt lehetőség. A védelem hivatkozott Be. 530.§ (2) bekezdés b) pontja ugyanazon kógens szabályára „ha a szakvélemény lényegének ismertetése vagy felolvasása után az ügyész, a vádlott, a védő vagy a sértett a szakértőhöz kérdést kíván feltenni, a tárgyalást el kell napolni, és a szakértőt a

RAGÁNY ÜGYVÉDI IRODA
DR. RAGÁNY ZOLTÁN

kitűzött tárgyalásra meg kell idézni.” Eljárásjogi, eltérést nem tűrő normáról lévén szó, a bíróság e kérdésben nem hivatkozhat a mérlegelési jogkörére.

- [29] *Mindenkinek joga van ahhoz, hogy az ellene emelt bármely vádat vagy valamely perben a jogait és kötelezettségeit törvény által felállított, független és pártatlan bíróság tisztességes és nyilvános tárgyaláson, ésszerű határidőn belül bírálja el.* E rendelkezés értelmezésével megállapíthatók a tisztességes eljáráshoz való jog tartalmát kitöltő részjogosítványok, amelynek az Alkotmánybíróság értelmezése szerint elismert eleme a fegyverek egyenlőségének elve (22/2014. (VII. 15.) AB határozat).
- [30] A tisztességes eljáráshoz való jog az eljárási jogok anyajoga. Természetét tekintve hasonlít az emberi méltósághoz való joghoz, ugyanis mindkét jog a maga dogmatikája szerint abszolút jog, mindkét jogból levezethetők további jogok, amelyek a szükségesség és arányosság tesztje alapján korlátozhatók. A tisztességes eljáráshoz való jog abszolút jellegét az Alkotmánybíróság 6/1998. (III. 11.) AB határozatában plasztikusan fogalmazta meg; „Nincs olyan szükségesség, amely miatt a tárgyalás „tisztességes” voltát arányosan ugyan, de korlátozni lehetne; hanem a tisztességes tárgyalás fogalmán belül alakítandó ki olyan ismérvszisztéma, amely annak tartalmát adja, s csak ezen belül értékelhető bizonyos korlátozások szükséges és arányos volta”.
- [31] A tisztességes eljárással szemben tehát nincs helye más alkotmányos cél vagy feladat mérlegelésének, ekként a tisztességes eljáráshoz való jog szempontjából közömbös, hogy az ítélet érdemben mennyiben tekinthető helytállónak, így az is, hogy az eljárás szabálytalansága mennyiben befolyásolja a döntés végeredményét. Ugyanis az ítélet igazságtartama mindig viszonylagos. Erre az Alkotmánybíróság 11/1992. (III.5.) számú AB határozata is rámutat, amely kimondja; „Jogállamot nem lehet a jogállam ellenében megvalósítani. A mindig részleges és szubjektív igazságosságnál a tárgyi és formális elvekre támaszkodó jogbiztonság előbbrevaló”.
- [32] Tekintettel arra, hogy a szakértőhöz való jog a tisztességes eljárás immanens eleme és számos részjogosítványban fellelhető, így több alkotmányjogi aspektussal is rendelkezik.
- [33] Indítványunk alapjául szolgáló ügyben álláspontunk szerint **objektíve** nem volt lehetőség arra, hogy a szakértői véleménnyel, mint bizonyítási eszközzel kapcsolatban a terhelt a felmerült kérdésekre választ kapjon, jóllehet a hatékony védelemhez való jognak elválaszthatatlan részét képezi a szakértői közreműködés.

Fegyverek egyenlősége a szakértői bizonyítékok tekintetében

RAGÁNY ÜGYVÉDI IRODA
DR. RAGÁNY ZOLTÁN

- [34] Az Alkotmánybíróság több határozatában foglalkozott a tisztességes eljárás követelményeivel. A 6/1998 (III. 11.) AB határozat rögzíti, hogy a „*fegyverek egyenlősége* a büntetőeljárásban azt biztosítja, hogy a vádnak és a védelemnek egyenlő esélye és alkalma legyen arra, hogy a tény- és jogkérdésekben véleményt formálhasson és állást foglalhasson”. Ugyanezen AB határozat tartalmazza azt is, hogy „a *fair trial* olyan minőség, amelyet az eljárás egészének és körülményeinek figyelembevételével lehet csupán megítélni. Ezért egyes részletek hiánya ellenére éppúgy, mint az összes részletszabály betartása dacára lehet az eljárás „méltánytalan” vagy „igazságtalan”, avagy „nem tisztességes”. A 14/2004. (V. 7.) AB határozat értelmében a tisztességes eljáráshoz való jog abszolút jog, amellyel szemben nincs más mérlegelhető alapvető jog vagy alkotmányos cél, hiszen már maga is mérlegelés eredménye. E jog azt vonja maga után, hogy minden félnek elfogadható lehetőséget kell biztosítani arra, hogy az ügyet – beleértve a bizonyítékokat is – előadhassa, azzal összefüggésben kérdéseket intézhessen. Ennek kardinális jelentősége van akkor, amikor a bizonyítási eljárás során szakértő igénybevételére van szükség a tényállás megállapítása végett.
- [35] Hivatkozni kívánunk a Balsyté-Lideikiené-ügyre, amelyben az EJEb elvi élel megállapította, hogy az Egyezmény 6. cikk (3) bekezdésében foglalt garanciák – többek között – az Egyezmény 6. cikk (1) bekezdésében meghatározott tisztességes eljárás fogalmának alkotóelemei. Ezen ügyben az EJEb megállapította, hogy az indítványozónak sem a tárgyalás előtti szakaszban, sem pedig a tárgyalás során nem volt lehetősége arra, hogy a szakértőhöz kérdéseket intézzon, a szakértői vélemény hitelességét vizsgálja, avagy kétségbe vonja következtetéseit.
- [36] A Bíróság az ezzel kapcsolatos ítélezési gyakorlatára támaszkodva arra a következtetésre jutott, hogy a jelen ügyben a felperesnek a szakértők nyilvános tárgyaláson történő meghallgatására irányuló kérelmének elutasítása nem felelt meg az Egyezmény 6. cikkének (1) bekezdésében foglalt követelményeknek.
- [37] Utalni kívánunk továbbá a 3068/2020. (III. 9.) AB határozatra, amely elvi élel kimondja, hogy „a szakértő formális kirendelése nem elegendő ahhoz, hogy egy bírósági eljárásban a tisztességes eljáráshoz való jog maradéktalanul érvényesülhessen. Ehhez az is szükséges, hogy **tartalmilag is lehetősége legyen a feleknek a bizonyítékok előterjesztésére, jelen ügyben a szakértőhöz kérdések intézésére.** Az olyan eljárás, mely ennek nem tesz eleget, sérti a tisztességes eljáráshoz való jogot”.
- [38] Tekintettel arra, hogy a pertörténetben megfogalmazottak szerint az elsőfokú bíróság eljárása alatt a védelem több alkalommal kísérelte meg a nyomozás során eljáró szakértő bíróság előtti meghallgatását, a Törvényszék ezen indítványokat olyan indokok alapján utasította el, amely

RAGÁNY ÜGYVÉDI IRODA
DR. RAGÁNY ZOLTÁN

[217] pont alapján nem utasíthatott volna el, tekintettel arra, hogy az perjogilag nem létezett. Ezzel voltaképpen kizárta a lehetőséget annak, hogy a szakértői véleménnyel kapcsolatban a védelem a kérdéseit a Be. kötött rendelkezése ellenére szakértőnek feltehesse. Súlyos sérelem érte a terhelteket azért, hogy az elsőfokú bíróság – az alaptörvényi rendelkezésen túl – a Be. 3.§ (1) bekezdése alapján az alapvető rendelkezései között található védelemhez való jogot ezáltal megsértette, jóllehet a terheltnek, mint a büntetőeljárás főszemélyének (és nem, mint tárgyának) az eljárás minden szakaszában joga van a védelemhez. Mindazonáltal e védelem joga a terheltnek jogot, a hatóságnak pedig kötelezettséget keletkeztet, érvényre juttatva a favor defensionis elvét.

- [39] Hangsúlyozandó, hogy a Törvényszék azzal, hogy a szakértő meghallgatására vonatkozó indítványt elutasította, megfosztotta az indítványozót a bizonyítás lehetőségétől, azaz a bizonyítás egyik eszközét egyoldalúan alkalmazta, ebből kifolyólag a bizonyítékokat is egyoldalúan vette figyelembe.
- [40] Ezzel összefüggésben a bíróság nem tett eleget azon alkotmányossági követelményének, amely szerint a „tisztesbíró bírósági eljárásból fakadó elvárás az eljárási szabályok Alaptörvénynek megfelelő alkalmazása, ami a jogállami keretek között működő bíróságok feladata. Az eljárási törvény rendelkezéseire is figyelemmel, a tisztesbíró bírósági eljárás alkotmányos követelménye a bírói döntésekkel szemben azt a minimális elvárást mindenképpen megfogalmazza, hogy a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alaposítással megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon (lásd: 7/2013. (III. 1.) AB határozat, indoklás [34])”.
- [41] A bíróság indoklási kötelezettségének elmulasztása nyilvánvalóan abban áll, hogy a Be. rendelkezéseivel ellentétben – eljárási szabálysértést realizálva – cselekedett a szakértő meghallgatására vonatkozó indítvány elutasításakor.
- [42] A tisztesbíró eljáráshoz való jog követelményéből fakad továbbá az is, hogy a jogszabályi hiátus felismerése esetén – miszerint a Be. nem rendelkezik arról az eshetőségről, hogy milyen eljárási cselekményt kell végezni akkor, ha a korábban adott szakvélemény elkészítője törésre került a szakértői nyilvántartásból – a bíróság úgy járjon el, hogy azzal a terhelt érdekeit biztosítani tudja, e körben pedig nem megengedhető az, hogy a bíróság diszkrecionális jogkörét a hatékony védekezéshez való jog fölé emelje.

3. Egyéb nyilatkozatok és mellékletek

- [43] Nyilatkozom, hogy az alkotmányjogi panasszal támadott ítélet végrehajtásának felfüggesztésének kezdeményezésére nem került sor.

RAGÁNY ÜGYVÉDI IRODA
DR. RAGÁNY ZOLTÁN

b) Ügyvédi vagy kamarai jogtanácsosi meghatalmazás eredeti példánya, ha az indítványozó jogi képviselővel jár el. (Melléklet)

[44] A Tisztelt Alkotmányíróság részére mellékelten megküldésre kerül az indítványozó képviseleti jogosultságát megalapozó ügyvédi meghatalmazás.

c) Nyilatkozat az indítványozó személyes adatainak nyilvánosságra hozhatóságáról. (Melléklet)

[45] Az Abtv. 52. § (5) bekezdésére és 57. § (1a) bekezdésére, valamint az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013 (II. 27.) Tü. határozat 36. § (2) bekezdésére tekintettel az indítványozó nyilatkozik arról, hogy a jelen alkotmányjogi panasz indítvánnyal összefüggésben személyes adatai nyilvánosságra hozatalához nem járul hozzá.

d) Az érintettséget alátámasztó dokumentumok egyszerű másolata (Mellékletek)

[46] Az Alkotmánybíróság részére megküldésre került;

- bíróságok ügydöntő határozatai
- ügyvédi meghatalmazás
- adatkezelési nyilatkozat
- Gyulai Törvényszék tájékoztatása a felülvizsgálati eljárások befejezéséről

[47] A fentiekben részletesen kifejtettek alapján kérem a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy állapítsa meg a Gyulai Törvényszék, mint elsőfokú bíróság 13.B.198/2019/254. számú ítélete és a Szegedi Ítéltábla, mint másodfokú bíróság Bf.II.234/2022/51. számú ítélete Alaptörvény-ellenességét és a határozatokat semmisítse meg.

2024. január 12.

Tisztelettel:

Dr. Ragány Zoltán
ü g y v é d